

Сибэтиилээхтэн сибэтиилээх үрдүкү аҕабыыттар,
ытык аҕалар, Танараны таптыыр манаахтар,
күндү бырааттарбыт уонна балыстарбыт!

Эһигини, күндү дьоммун, бука барыгытын Айыы Тойон Танарабыт, Быыһааччыбыт Иисус Киристиэс, Киһи буолан төрөөбүт үрдүк үөрүүлээх, сырдык бырааһынньыгынан, Ороһуоспанан, ис сүрэхпиттэн эбэрдэлиибин. Бу аан дойдуга үөһэттэн сырдык сыдыайбыт түүнүгэр биһиги, Айыы Тойонно үнэн-сүктэн, Аанһаллары кытта бары бииргэ Кинини айхаллаан туран, *«бар дьонно буолуохтаах улуу үөрүүнү: бүгүн Давид куоратыгар Быыһааччы төрөөбүтүн»* (Лк. 2, 10–11) иһитиннэрэбит.

Онон, киһи аймах аһыыга киирэн Айыы Танараны киэр анһан баран, Айааччытын – орто дойду олоһун Онкуллааччыны – кытта хат холбоһор дьоллоһор. Танара Уола бу дойдуга кэлэн, үтүө көнүлүнэн сору-муну барытын тулуйан, сааттаах өлүүнү көрсөргө да бэлэм буолан, *«өлүөр да диэри – кириэскэ тиириллиэр диэри»* (Фил. 2, 8) – Бэйэтин намтатыммыта. Айыы Тойон бу сиргэ, Танара тапталын бар дьонно көрдөрөөрү, Кини ынырарын истэргэ дьулуһар хайа баһарар киһиэхэ толору олоһу биэрээри, төрөөбүтэ.

Дьэ ол иһин, бу бырааһынньык биһиэхэ бигэттэн бигэ эрэли бэлэхтээбит буолан, олохпут ханнык да ыарахан түгэнигэр үөһэттэн көмө түгэн кэлэрин биһиги билэбит. Айбыт дьонун бырахпакка, кинилэргэ бараммат мэнэ олох суолун арыян биэрбит Танарабыт бу сиргэ ханнык да көмүскэлэ суох, болһомтоһо, кыһамһыга наадыар Кыһыл Оһо Киристиэс буолан кэлбитэ.

Библия бу уобараһын бука бары сүрэхпитигэр харах харатын курдук харыстаан илдьэ сылдыах тустаахпыт. Оһо буолан тиріин күкүргэ сыппыт Танараны санаатахпытына, биһиги киһини үтүөһэ сирдиир Айыы Танара оноруута баарын бигэтик итэһэйэн халбаһаабат эрэллэнэбит. Олохпутугар тирэһэ суох хааламмыт, туох барыта төһө да түөрэккэй, эрэлэ суох курдук көстүбүтүн да иһин, бири дьэнкэтик өйдүөх тустаахпыт: Айыы Тойон илгэлээх үтүөтүн күүһэ бу орто дойдуга биһигини буулуур ханнык да ыарыыны-сүтүүнү, эрэйи-муну, кыһалһаны толору дьолго, үрдүк үөрүүгэ итиэннэ Танара өлгөм духуобунай бэлэһэр кубулутоун сөп.

Быыһааччыбыт кэлбит улуу бырааһынньыгын дьоро күнүгэр итэһэллээх дьон хараһа барыта Киристиэс үөрэһин биһигэр – Айыы Тойон төрөөбүт, бу орто дойдуга олорон сулууспалаабыт Сибэтиэй

Сиригэр – туһуланар. Былыр былыргыттан бэриллэн иһэр духуобунай үгэс быстар куттала өрүү суоһуур буолан, Танара сирдээҕи Ытык олоҕо ааспыт дойдуларыгар Киристиэс үөрэнээччилэрэ билигин үгэс ыарахаттары көрсөллөр. Онон бу Ороһуоспа сырдык күннэригэр биһиги сыаната биллибэт сибэтиинньэлэри көрөр-харайар, бастакы үөрэнээччилэртэн бэриллэн иһэр аман өһү барытын харыстаан илдьэ сылдьар бырааттарбытын өйдөөн-санаан, кинилэр тустарыгар ис сүрэхпититтэн кыһаллан туран үнүөбүҥ.

Биир чилиэн эрдээннэбинэ, атын чилиэннэр бары эрдэи көрөллөр (1 Кор. 12, 26). Апостол бу этиитэ биир эрэ түмсүү дьонугар, Танара ханнык эрэ туһунан дьиэтигэр сыһыаннаах буолбатах. Биллэн турар, бүтүн аан дойдуга тарҕаммыт Биир Сибэтиэй, Түмсүүлээх, Апостол төрүттээх Православнай Танара Дьиэтин оҕолоругар бука барыларыгар сыһыаннаах. Биһиги сомоһолоһуубутун сибэтиэй аҕалартан ылбыт итэҕэлбит, Айыы Кистэлэннээх Дьайыыларыгар эрэ кыттыбыт көрдөрөр буолбатах, ону туох ханнык иннинэ, ыарахан кэмнэ бэйэ-бэйэбитигэр аһыныгастык сыһыаннаһан, бэриниилээхтик көмөлөсүһэн, хардарыта үнэрбит туоһулуур.

Ааспыт сыл элбэх дойду, норуот олоҕор, чуолаан былыр-былыргыттан Нуучча сиригэр олорооччуларга, олус ыарахан сыл буолбута: бэрт элбэх дьулаан түбэлтэ, быһылаан биһиги итэҕэлбитин, тулуурбутун тургутан ааспыта.

Ол гынан баран биһигини бүгүн сүрүн ыарахаттар материальнай олоххо буолбакка, көстүбэт духуобунай эйгэҕэ тоғуйаллар. Бу көстөр эйгэттэн суоһуур араас куттал төһө да киһи доруобуйатын айгыраппытын, нус-хас олоһун аймаабытын иһин, кини ис дууһатын туругун улаханлык ыһар кыаҕа суох. Биһиги кэммит саамай быһаарыылаах, тыын боппуруостара бары өй-санаа духуобунай эйгэтигэр быһаарыллаллар. Олортон биир ордук кутталлаахтара – Айыы Танара киһи дууһатыгар инэрбит майгы-сигили туһунан өйдөбүлүн алдыаты-үрэйи буолар. Аныгы киһини тула өттүттэн ыган, «дын кырдьык диэн тугун эн, соһотох эн бэйэн эрэ быһаарабын, хас биирдии киһи атыттартан туспа кырдьыктаах, онон туох үчүгэин, куһаҕанын бэйэтэ тойоннуур» диэн итэҕэтэ сатыыллар. Танара кырдьыгын, ол Кырдьыгар олоһурбут чахчыны – үтүө уонна мөкү уратытын араарбат, олоххо ээл-дээл сыһыаннаах гына иитэн, туох барыта көнүллэнэр диэн үөрэтэн, дьон дууһатын сатарыталлар, кинилэри бараммат олохтон матара сатыыллар. Сэри иэдээнэ, уота-күөһэ дьон олоһун тас тэрээһинин ыһар эбит буоллаҕына, майгы-сигили релятивизма киһи суобаһын быһа сиэн киирэн, кинини духуобунай инбэлииккэ кубулутар, олох сокуоннарын, Танара оноруутун, токурутан, киһи аймах Айааччытын кытта ситимин быһар.

Итинник иэдээнтэн барыбытын көмүскээн, биһиги билигин Кыһыл Оҕо буолбут уобараһыгар сүгүрүйэр *Сибэтиэй, Кырдьыктаах Улуу Баһылыкпыт* (Арыллыы 6, 10) Бүрүстүөлүн иннигэр биһиэхэ аһыһыны кытта охсуһар кыабы көрдөһөллөрүн туһугар, бастатан туран, Ыраастан Ыраас Кыыс Марияны уонна Танара сибэтиэйдэрин сэриитин көмөҕө ынырыах тустаахпыт. Оччоҕо эрэ биһиги «*бу үйэ халын харангатын дьаһалталарын, былаастарын, баһылыктарын утары, халлаан анныгар сылдьар хара дьай тыыннарын утары*» турунар кыахтаныахпыт (Еф. 6, 12). Аан дойду баай-тот олобун албына, өйү-санааны иирдэр дьэргэлгэнэ барыта биһиги иэдээннээх умсулбаммытыгар, үпкэ-харчыга харанарыбытыгар, реклама уккууругар, дьону-норуоту саататар, биитэр бэлиитикэнэн аралдьытар тиэкистэргэ инэн сылдьарын сатаан арааран көрүүх тустаахпыт. Аһыһыттан сэрэтэр суобаспыт санатын куруук истэ сылдьан, хас хардыбытын барытын Евангелие кэс тылынан салайтарыахтаахпыт.

Билигин эмиэ, хаһан баҕарар буоларын курдук, Киристиэс хас биирдии үөрэнээччитин күннээҕи быһыыта-майгыта кырдьыктаах көнө олох суолтатын бигэргэтиэхтээх, сиэр-майгы релятивизмыгар, түргэнник байыы үлүскэнигэр бэриммэккэ, онуоха өйдөөхтүк утары туруохтаах. Биһиги тулабытыгар кыаммат-хараммат, ыарыһах, чорон соботох киһи элбэх. Үп-харчы өттүнэн кыһалбаҕа ылларан, харчы өлөрөр баҕаттан төрөөбүт дойдуларыттан тэлэһийэн сылдьан, атын сиргэ хабыс сыһыаны көрсөр дьон эмиэ кыһамныыга наадыаллар. Танара Дьийэтэ уонна уопсастыба күүстэрин түмэн нуруот олобун тупсарар-чэпчэтэр соруктаах араас дьайыыларыгар, миссионер үлэтигэр хас биирдии аҕабыыт уонна итэҕэйээччи кыттыах тустаах. Сибэтиитэл Иннокентий Херсонская эппитинии: «*Киһи Киристиэс сырдыгар эрэ сылдьан Танараны, бэйэтин майгытын-сигилитин уонна олорор дойдутун хайдах баарынан көрөр кыахтаах; бараммат олоххо тиэрдэр суолга-уискэ эмиэ үөһээни Ыйыы эрэ көмөтүнэн таба үктэниэххэ сөп*».

Биһиги бу бырааһыннык ураты сылааһын, үрдүк үөрүүтүн Киристиэстэн уоскулан күүтээччилэри барыларын кытта үллэстиэх тустаахпыт. Хас биирдии бэйэбит чугас да, ыраах да дьоммутугар – бииргэ үлэлиир табаарыстарбытыгар, доһотторбутугар, аймахтарбытыгар, ыалларбытыгар – Вифлеемнэ тыкпыт сулус сырдыгын тиэрдэр кыахтаахпыт.

Ааспыт сылга биһиги судаарыстыба салайааччыларын, уопсастыба тэрилтэлэрин, үлэ-хамнас араас эргимтэлэрин кытта холбоһон, дьону-сэргэни түмэр, нуруот олобун, майгытын-сигилитин

бигэ духуобунай акылаатын чөлүгэр түһэрэр элбэх сана үлэни-хамнаһы сабалаабыппыт.

Былырыын Арассыһа, Украина, Молдова устун сылдыарбар, мин эмиэ итинник үлэни сайыннарар, Танарабыт Дьиэтэ биир сомоҕо буоларын туоһулуур соруқтаабым. Бу дойдуларга сылдьан, итэҕэйэр норуоту кытта бииргэ үнэр, бодоруһар уопутум ханаан, биһиги көрсүһүүбүт духуобунай ситиммитин бөбүргөппүтэ диэн эрэнэ саныыбын. Үгүс дьон түмсэн бары бииргэ Айыы Танараба үнэрбитигэр, итэҕэл уонна үнүү ураты күүһэ биһиэхэ күүскэ биллибитэ. Дьэ бу буолар Православие дьиктилээхэй дьайыыта, «Тыын биһигини биир сомоҕо онорбутун эйэ-ил ситиминэн өссө ордук бөбүргөтөн» (Еф. 4, 3) иһэр үтүөкэннээх сүдү күүһэ.

Эһигини бука барыгытын Киристиэс төрөөбүт бырааһынньыгынан Ороһуоспанан уонна Сана дьылынан эбэрдэлээн туран, «эрэммикит хоту бараммат олоххо тиксэргитигэр» (Тит. 3, 7), Киһи буолан төрөөбүт Айыы Тойону өйдөөн-санаан өрүү үөрэ-көтө сылдыаргытыгар, «эрэлгит Сибэтиэй Тыынынан эбиллэ турарыгар, эрэл Танарата эһиэхэ итэҕэлгит хоту бары үөрүүнү, эйэни толору биэрэригэр» (Рим. 15,13) ис сүрэхпиттэн баҕарабын. Аминь.

+ Кирилл

МОСКУБА УОННА БҮТҮН НУУЧЧА СИРИН ПАТРИАРХ БАҢЫЛЫГА

Киристиэс Ороһуоспата,
2011/2012
Москуба куорат